

MYSLEŤ INAK

THINK DIFFERENTLY

INÉ V MYSLÉNÍ

THINKING OTHERWISE

PROGRAM/ PROGRAMME

VI. SLOVAK CONGRESS OF SLOVAK ASSOCIATION OF PHILOSOPHY

VI. SLOVENSKÝ FILOZOFICKÝ KONGRES

SLOVENSKÉHO FILOZOFICKÉHO ZDRUŽENIA PRI SLOVENSKEJ AKADÉMII VIED

DÁTUM KONANIA: 21. - 23. 10. 2020

ONLINE

Streda / Wednesday 21 oktober 2020

8:00-8:30

REGISTRÁCIA ÚČASTNÍKOV / REGISTRATION OF PARTICIPANTS

8:30-9:30

OTVORENIE KONFERENCIE / OPENING OF THE CONFERENCE

Úvodný príhovor

Assoc. Prof. Andrea Javorská, PhD.

- President of the Slovak Philosophical Association of Slovak Academy of Sciences

Assoc. Prof. Richard Šťáhel, PhD.

- Director of the Institute of Philosophy of Slovak Academy of Sciences

09:30-12:30

PLENÁRNE PREDNÁŠKY / PLENARY LECTURES

09:30-10:30

prof. Peter Singer (Princeton University):

Living an Ethical Life

10:30-11:30

prof. Andrey Vadimovich Smirnov (Russian Academy of Sciences, Moscow):

Being and Process: How to Erect the Arab Mind

11:30-12:30

prof. Dan Zahavi (University of Copenhagen and University of Oxford):

"We and I"

12:30-13:00

Diskusia / Discussion

Prestávka / Break

13:30-18:45

SEKCIE / SECTIONS

1. Heretici, ironici, vizionári. Terra incognita: pokus o dialóg v (post)koloniálnej ére

13:30-14:00

prof. João Carlos Ribeiro Cardoso Mendes: *Pyotr Klimentievich Engelmejer's Heurology*

14:00-14:30

Mgr. Marina Čarnogurská, CSc.: *Absolútny pohyb – základná charakteristika klasickej čínskej metafyzickej inakosti v protiklade v protiklade k európskym ontologickým predstavám o podstate bytia*

14:30-15:00

Mgr. Lubomír Dunaj, PhD.: *K relevantnosti čínskej filozofie*

15:00-15:30

doc. PhDr. Mária Mičaninová, CSc.: *Algiz Uždavinyš o vztahu novoplatonizmu a teurgie*

15:30-16:00

Mgr. Andrej Rozemberg, PhD.: *Notizie Istoriche del Tibet: alternatívna história*

16:00-16:15

Prestávka / Break

16:15-16:45

Jan Herúfek, Ph.D.: *Occulta scientia cabale v Pikově spise Heptaplus: zdroje a vliv*

16:45-17:15

Mgr. Štefan Zolcer, PhD.: *Nová kozmológia v ranom novoveku. Heliocentrizmus a zdravý rozum*

17:15-17:45

Mgr. Jan Čížek, Ph.D.: *Mojžíšovská fyzika Johannese Bayera (1630-1674) jako alternativa k dobové přírodní filozofii*

- 17:45-18:15 Mgr. Ondřej Váša, Ph.D.: „Jinaká místa“ ve vesmíru, kde „každá bytost dojde štěstí“. Intra-fyzická povaha Newtonova a Wrigtova kosmu
- 18:15-18:45 Mgr. Zuzana Zelinová, PhD.: Inovátor Sókratés alebo nová interpretácia kozmu v sókratovskej filozofii

Diskusia / Discussion

2. Filozofia „iného“. „Iné“ ako hraničný pojem. Filozofia mimo filozofiu: Filozofické myslenie v perspektívach tradične (klasicky) nefilozofických oblastí

- 13:30-14:00 prof. PhDr. František Novosád, CSc.: *Osobné a intersubjektívne ontológie*
- 14:00-14:30 prof. Rastislav Nemeč, PhD.: Úvahy o rozumnosti a o dobre v predstave Viliama Ockhama
- 14:30-15:00 doc. Pavol Sucharek, PhD.: *Iné, iné ako Iné*
- 15:00-15:30 Mgr. Jozef Sivák, CSc.: *Od Iného k celkom inému. K filozofii alterity*
- 15:30-16:00 Mgr. Klement Mitterpach, PhD.: *Idea ontologickej autonómie a ontologická diferenciacia. Špekulatívny realizmus filozofie*

16:00-16:15 Prestávka / Break

- 16:15-16:45 prof. PhDr. Jaromír Feber, CSc., doc. PhDr. Jelena Petrucijová, CSc.: *Pojem praktického rozumu*
- 16:45-17:15 doc. PhLic. Ing. Peter Mlynarčík, PhD.: *Prírodná veda ako locus philosophicus – myslieť inak. Od filozofie prírody k filozofii vo vede (philosophy in science).*
- 17:15-17:45 Wiesław Wójcik, Associate Professor: *Mathematics philosophy of Leon Chwistek and his program of building rational metamathematics*
- 17:45-18:15 Jakub Marek, Ph.D.: *Catena scientiarum: Descartes a objev překladu mezi dvěma typy myšlení*
- 18:15-18:45 Mgr. Andrea Balážová: *Globalizácia ako forma odhaľovania inakosti. Ku Waldenfelsovej fenomenológii cudzieho a jej odkazu pre súčasnosť*

Diskusia / Discussion

3. „Iné“, „inakosť“ a „myslieť inak“ v kontexte aktuálnych vedeckých, sociálnych, bioetických a environmentálnych výziev

- 13:30-14:00 prof. PhDr. Zlatica Plašienková, PhD., doc. Tatiana Kovaleva, CSc.: *Transformácia humanizmu a človeka v kontexte vplyvu digitalizácie, bio a neurotechnológií*
- 14:00-14:30 prof. PhDr. Silvia Tomašková, CSc.: *(Na) učí filozofia myslieť?*
- 14:30-15:00 PhDr. Gabriela Šarníková, PhD.: *Autoregulatívne myslenie a jeho utváranie v societe*
- 15:00-15:30 Mgr. Martin Farbák: *Chemická evolúcia lásky – (de)humanizovaná budúcnosť človeka?*
- 15:30-16:00 Mgr. Michal Valach: *Prečo je non-psychologizmus neadekvátny pre dôvodové vysvetlenie konania?*

16:00-16:15 Prestávka / Break

- 16:15-16:45 doc. PhDr. Mariana Szapuová, PhD.: *Strety feminizmu a naturalizmu: epistemologické stratégie*
- 16:45-17:15 Lubica Kobová, PhD.: *Román Mary Wollstonecraft Maria*
- 17:15-17:45 Mgr. Adriana Jesenková, Ph.D.: *Myslieť inak o starostlivosti alebo diverzita a diferencie v rámci feministickej etiky starostlivosti.*
- 17:45-18:15 Mgr. Boris Kňažko: *Rodové rozdiely u mužov a žien v postojoch k nevere*
- 18:15-18:45 PhDr. ThDr. Marián Bednár, PhD.: *Maritainovej Le Prince de ce monde*

- 19:00
- 20:00

Hudobný program / Music performance

Stretnutie s organizátormi kongresu / Meeting with the Organizing Committee

Štvrtok / Thursday 22 oktober 2020

9:00-12:00 PLENÁRNE PREDNÁŠKY / PLENARY LECTURES

- 9:00-10:00 prof. Georg Stenger (University in Wien):
Dimensions of philosophical language media: concept, word, metaphor, image
- Intertwinings with a view to intercultural challenges -
- 10:00-11:00 prof. Geir Sigurðsson (University of Iceland):
Nonwestern Philosophy: A Contradiction in Terms or Unexploited Resources?

11:00-12:00 Prof. Miroslav Marcelli (Univerzita Komenského v Bratislave):

Racionalizmus a/alebo racionalizmy

12:00-12:30 Diskusia / Discussion

Prestávka / Break

13:00-18:45 **SEKCIE / SECTIONS**

1. Heretici, ironici, vizionári. Terra incognita: pokus o dialóg v (post)koloniálnej ére

13:00-13:30 Jakub Chavalka, Ph.D.: *Egosolismus a deoesence: podoby myšlení jiného u L. Klímy*

13:30-14:00 Mgr. Tatiana Badurová: *Derrida: mysliet' v apóriách a paradoxoch*

14:00-14:30 Mgr. Halina Šimo, PhD.: *F. A. von Hayek – kritik všeobecne prijímaných doktrín*

14:30-15:00 Mgr. Štefan Oreško: *Transformatívny potenciál filozofie Richarda Rortyho*

15:00-15:30 prof. Olga Chistyakova: *Understanding of the Human Being in Christianity and Islam: Overcoming Alienation and Insularity in the Contemporary World*

15:30-15:45 Prestávka / Break

15:45-16:15 Mgr. Ing. Štefan Šrobár, CSc.: *Mytológia ako protofilozofia*

16:15-16:45 Mgr. Martin Jabůrek, Ph.D.: *Vize a hereze ruských kosmistů. Koncept nesmrtnosti v ruském kosmismu*

16:45-17:15 Mgr. Ondřej Holub: *Za šestým smyslem marxistické filozofie – K pojetí společnosti a světa ve filozofii Rudolfa Šímy v 60. letech 20. století*

17:15-17:45 Mgr. Radek Holodňák: *Volná myšlenka: kacíři cirkve i republiky*

17:45-18:15 Dariusz Juruś: *Frédéric Bastiat – a great ironist*

18:15-18:45 Bc. Adam Vostárek: *Myslet jinak řeč; Filosofie J. G. Herdera*

2. Filozofia „iného“. „Iné“ ako hraničný pojem. Filozofia mimo filozofiu: Filozofické myslenie v perspektívach tradične (klasicky) nefilozofických oblastí

13:00-13:30 doc. Peter Šajda, PhD.: *Nepriateľ ako radikálne „iný“: politické a existenciálne spôsoby obmedzenia nepriateľstva*

13:30-14:00 doc. Ulrich, Wollner, PhD.: *Nussbaumovej chápanie politickej slobody*

14:00-14:30 Mgr. Michal Zvarík, PhD.: *Problém svedomia v myslení Hannah Arendtovej*

14:30-15:00 Mgr. Lukáš Švihura, PhD.: *Umenie života ako estetika inakosti*

15:00-15:30 PhDr. Daniela Kováčová, PhD.: *Fenomenologické perspektívy nudy ako naladenosti v kontexte úvah o autenticite ľudského bytia – kritické poznámky*

15:30-15:45 Prestávka / Break

15:45-16:15 doc. Mgr. Martin Štúr, PhD.: *Jazykoveda a literatúra ako priestory a horizonty filozofie: špekulatívnosť a metafyzika v jazykovede – Saussure a Chomsky, filozofia a literatúra – Miguel de Unamuno, José Ortega y Gasset a Octavio Paz*

16:15-16:45 Mgr. Marek Mikušiak, PhD.: *Filozofická reflexia lingvistickej koncepcie jazykového relativizmu*

16:45-17:15 Angélica Albuérne: *The concept of otherness and humanism in Octavio Paz's Essays*

17:15-17:45 dr. Denis Chistyakov: *Unilateral Exposure to Mass Media: Non-Communicative Person*

17:45-18:15 doc. PhDr. Juraj Šuch, PhD.: *Bremená práce slovenských filozofov a historikov v čase súčasných civilizačných výziev.*

18:15-18:45 PhDr. Andrea Klimková, PhD.: *Sociálna udržateľnosť a kultúrne dedičstvo (optikou aplikovanej etiky)*

3. „Iné“, „inakosť“ a „mysliet' inak“ v kontexte aktuálnych vedeckých, sociálnych, bioetických a environmentálnych výziev:

Klimatická kríza, antropocén, kapitalocén, technocén a ich význam pre filozofickú reflexiu človeka, sveta a civilizácie

13:00-13:30 doc. Mgr. Richard Štáhel, PhD.: *Ku konceptu ekologickej civilizácie*

13:30-14:00 Mgr. Adam Greif, PhD.: *Klímou poháňaná filozofia*

14:00-14:30 Mgr. Juraj Skačan, PhD.: *Environmentálne myslenie a medializácia environmentálnych problémov v kontexte hinduizmu*

14:30-15:00 Mgr. Katarína Henčová: *Príčiny a vízia odvrátenia environmentálnej krízy z pohľadu filozofie sociálnej ekológie*

15:00-15:30 Bc. Katarína Podušelová: *Problematika Antropocénu v dvoch významových rovinách*

15:30-15:45 **Prestávka / Break**

4. Učiť filozofiu, učiť filozofiou

15:45-16:15

doc. PhDr. Peter Nezník, CSc.: *Filozof ako učiteľ, priateľ a utešiteľ*

16:15-16:45

doc. PhDr. Peter Rusnák, PhD.: *Filozofia konkordancie v časoch nevzdelanosti*

16:45-17:15

dr Maria Pleskaczyńska: *Dialog, myslenie krytyczne, rozumienie. Edukacja filozoficzna a dialogiczny charakter filozofii*

17:15-17:45

doc. Andrea Blaščíková, PhD.: *Vzdelávanie orientované na získavanie kompetencií v reflexii filozofie výchovy k cnosti*

17:45-18:15

Mgr. Henrieta Drgová Petrovičová: *Filozofia a premena školy zvnútra*

18:15-18:45

Mgr. Marek Gajdoš: *P4C na hodinách OBN v gymnáziu*

Piatok / Friday 23 oktober 2020

8:30-9:30

PLENÁRNA PREDNÁŠKA / PLENARY LECTURE

prof. Tatiana Sedová (Filozofický ústav SAV):

Medzi konceptuálnou analýzou a naturalizáciou: metafilozofické úvahy

9:30-10:00

Prestávka / Break

10:00-12:00

SEKCIE / SECTIONS

3. „Iné“, „inakosť“ a „myslieť inak“ v kontexte aktuálnych vedeckých, sociálnych, bioetických a environmentálnych výziev: Naturalizmus – minulé a súčasné podoby

10:00-10:30

prof. Michal Chabada, PhD.: *Prirodzenosť a norma*

10:30-11:00

prof. PhDr. Emil Višňovský, PhD.: *Pragmatizmus a naturalizmus*

11:00-11:30

doc. PhDr. Ivan Buraj, PhD.: *Identita ako prirodzenosť?*

11:30-12:00

doc. Erika Lalíková, PhD.: *Limity slovenskej filozofie medzivojnového obdobia. / Interpretácia naturalistického modelu. /*

12:00-12:30

Mgr. Adam Greif, PhD.: *Morálny naturalizmus*

Prestávka / Break

13:00-13:30

Mgr. Andrea Fábiková, PhD.: *Môžu sa bez supranaturálnej bytosti vyvinúť spoľahlivé kognitívne schopnosti? (K Plantingovmu argumentu proti naturalizmu)*

13:30-14:00

Mgr. Martin Nuhlíček, PhD.: *Problém normativity v Quinovej naturalizovanej epistemológii*

14:00-14:30

Mgr. Juraj Popovič: *Problémy a hranice naturalizmu*

14:30-15:00

Mgr. Róbert Maco, PhD.: *Naturalizmus ako „druhá filozofia“*

2. Filozofia „iného“. „Iné“ ako hraničný pojem: Filozofia mimo filozofiu: Filozofické myslenie v perspektívach tradične (klasicky) nefilozofických oblastí

10:00-10:30

Mgr. Peter Kyslan, PhD.: *Príčiny konca (filozofie) dejín*

10:30-11:00

doc. Mgr. Ondrej Marchevský, PhD.: *K jubileu Kanta inak alebo Kant „na hranici“ symbolizmu A. Belého*

11:00-11:30

doc. Andrea Javorská, PhD.: *Iné a hranice*

11:30-12:00

PhDr. Sabína Gáliková Tolnaiová, PhD.: *Digitálne médiá, naše „iné“ svety a bytie*

ZÁVER KONGRESU / CLOSING OF THE CONGRESS

